

Sygn. akt I C 158/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 6 października 2021 roku

Sąd Rejonowy w Łęczycy, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Wojciech Wysoczyński

Protokolant: st. sek. sąd. Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2021 roku, w Ł., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) z siedzibą we W.

przeciwko A. W.

o zapłatę

zasądza od pozwanej A. W. na rzecz (...) z siedzibą we W. kwotę 9.580,02 zł (dziewięć tysięcy pięćset osiemdziesiąt złotych 02/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczanymi od dnia 22 września 2020 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.317 zł (dwa tysiące trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty do dnia zapłaty.

sygn. akt I C 158/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 kwietnia 2021 r. powód (...) reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o zasądzenie od pozwanej A. W. kwoty 9 580, 02 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, 17 zł tytułem opłaty skarbowej oraz 500 zł tytułem opłaty od pozwu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in. że powód nabył na podstawie umowy cesji zawartej z (...) sp. z o.o. wierzytelność przysługującą wskazanej spółce wobec pozwanej A. W. z tytułu umowy pożyczki.

/pozew, k. 3 – 4/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 czerwca 2021 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ł. nakazał aby pozwana zapłaciła na rzecz powoda kwotę 9580, 02 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 września 2020 r. oraz kwotę 1717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od dnia uprawomocnienia się nakazu do dnia zapłaty.

/nakaz zapłaty, k. 25/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 21 czerwca 2021 r. pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła szereg zarzutów, w tym:

- braku legitymacji procesowej czynnej powoda,

- zarzut oparcia roszczenia na niepodpisanym wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu,
- nierzetelności przedstawionej dokumentacji,
- niezawarcia przez pozwaną umowy,
- niewykazania przez powoda zawarcia umowy,
- niewykazania akceptacji przez pozwaną warunków umowy pożyczki,
- nieotrzymania przez pozwaną jakichkolwiek kwot z tytułu wskazanej umowy pożyczki,
- stosowania klauzul niedozwolonych,
- niewykazania roszczenia odsetkowego.

/sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 31 – 38/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

dnia 2 października 2019 r. pozwana A. W. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki na kwotę 7500 zł na okres 30 dni. Termin spłaty ustalono na 1 listopada 2019 r. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 9000 zł. Umowę zawarto za pośrednictwem strony internetowej (...) .PL w formie dokumentowej. Na umowie widnieje numer (...).

/umowa pożyczki, k. 17 – 19/

Dnia 2 października 2019 r. (...) sp. z o.o. dokonało przelewu środków pieniężnych w kwocie 7500 zł na rachunek bankowy pozwanej, tytułem „V..pl umowa pożyczki (...)”.

Rachunek na który zostały przelane wskazane środki został zweryfikowany w ten sposób, iż w dniu 13 lutego 2017 r. pozwana ze wskazanego rachunku bankowego wpłaciła na rachunek (...) sp. z o.o. kwotę 0,01 zł wpisując w tytule „Potwierdzam rejestrację nr (...) i zgadzam się na umowę pożyczki V..pl”.

Taki sposób rejestracji konta w serwisie (...) .pl jest zgodny z § 4 ust. 5 umowy pożyczki.

/potwierdzenie wykonania operacji, k. 56; potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej, k. 57; umowa pożyczki, k. 18/

Dnia 25 lutego 2020 r. w (...) sp. z o.o. (zbywca) zawarła z (...) z siedzibą we W. (nabywcą), reprezentowanym przez (...) S.A. z siedzibą we W., ramową umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji. Mocą wskazanej umowy strony podjęły współpracę polegającą na cyklicznym nabywaniu przez nabywcę od zbywcy pakietu wierzytelności, każdorazowo określanym w poszczególnych umowach cesji.

/umowa, k. 9 - 13/

Dnia 16 kwietnia 2020 r. w (...) sp. z o.o. (zbywca) zawarła z (...) z siedzibą we W. (nabywcą), reprezentowanym przez (...) S.A. z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji „poszczególne umowy”. Mocą wskazanej umowy zbywca przeniósł na nabywcę wierzytelności wymienione w Załączniku nr 4 do umowy. Zgodnie z § 4 tej umowy wskazane wierzytelności przechodzą na nabywcę pod warunkiem uiszczenia przez nabywcę całości ceny nabycia wierzytelności.

W załączniku nr 4 do wskazanej umowy pod pozycją nr (...) wyszczególniono pożyczkę nr (...) wraz z informacją, że dłużnikiem jest A. W.. Ponadto znajdują się tam informacje m.in. o tym, że kwota należności wynosi 9394, 84 zł, z czego kapitał to 7500 zł, zaś data wymagalności to 1 listopada 2019 r.

/umowa, k. 14 – 15; załącznik nr 4, k. 16/

Dnia 21 kwietnia 2020 powódka wpłaciła na rachunek (...) sp. z o.o. całość ceny z tytułu cesji wierzytelności dokonanej umową z dnia 16 kwietnia 2020 r.

/oświadczenie, k. 15v; potwierdzenie przelewu, k. 85/

Pomimo upływu wskazanego terminu zapłaty określonego w umowie pożyczki, pozwana nie spełniła świadczenia. Wobec tego została wezwana do zapłaty w piśmie z dnia 7 września 2020 r., skierowanym do niej przez (...) S.A.

/pismo, k. 22/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dowodów. Sąd uznał za wiarygodne przywołane dowody z dokumentów, albowiem brak było okoliczności i jakichkolwiek dowodów przeciwnych, które podważałyby ich moc dowodową.

Pozwana została wezwana na rozprawę celem przesłuchania, jednakże nie stawiała się i nie usprawiedliwiła swojej nieobecności.

Sąd zważył, co następuje:

powództwo należało uwzględnić.

Zawarta przez pozwaną oraz pierwotnego wierzyciela – (...) sp. z o.o. umowa była umową pożyczki (regulowaną w tytule XIX księgi trzeciej kc), którą zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1083) uważa się za umowę o kredyt konsumencki. Była to ponadto umowa o kredyt konsumencki zawierana na odległość w rozumieniu art. 5 pkt. 13 wskazanej ustawy. Zgodnie ze wskazanym przepisem umowa o kredyt konsumencki zawierana na odległość to umowa o kredyt konsumencki zawierana z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, o której mowa w ustawie z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2012 r. poz. 1225). Pozwanej bez wątpienia przysługiwał status konsumenta w rozumieniu art. 221 kc. Była bowiem osobą fizyczną, a dokonana czynność prawna niezwiązana bezpośrednio z jego działalnością gospodarczą lub zawodową została dokonana z przedsiębiorcą.

Umowa została zawarta bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Taka forma zawarcia umowy była zgodna z art. 2 ust. 4 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 344) stanowiącym, iż świadczenie usługi drogą elektroniczną to wykonanie usługi świadczonej bez jednoczesnej obecności stron (na odległość), poprzez przekaz danych na indywidualne żądanie usługobiorcy, przesyłanej i otrzymywanej za pomocą urządzeń do elektronicznego przetwarzania, włącznie z kompresją cyfrową, i przechowywania danych, która jest w całości nadawana, odbierana lub transmitowana za pomocą sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne. Pozaodsetkowe koszty kredytu nie przekroczyły kwoty wyliczonej według art. 36a ust 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

W zawartej umowie pożyczki pozwana zobowiązała się do spłaty kwoty 9000 zł do dnia 1 listopada 2019 r. Zgodnie z umową od dnia następującego po wskazanym dniu wierzyciel miał prawo naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych w art. 481 § 2¹ kc, tj. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 9 ust 1 umowy).

Zgodnie z art. 353 § 1 kc zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Ponadto zgodnie z art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego,

a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Pozwany ciężącego na nim obowiązku nie spełnił, w związku z czym powództwo było zasadne. Na zasądzoną sumę złożyły się: kwota 7500 zł tytułem zwrotu udzielonej pożyczki, odsetki kapitałowe w kwocie 61, 60 zł, prowizja w kwocie 1438, 40 zł oraz skapitalizowane odsetki za opóźnienie w kwocie 580, 02 zł – łącznie 9 580, 02 zł. Kwota odsetek kapitałowych została przy tym określona wprost w umowie, a roszczenie w tym zakresie nie budziło wątpliwości.

Sąd w składzie rozpoznającym przedmiotową sprawę podziela pogląd wyrażany w orzecznictwie, zgodnie z którym pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego, które mieszczą się w limicie wyznaczonym w ustawie o kredycie konsumenckim, nie podlegają badaniu pod kątem abuzywności. Powyższe stanowisko wynika z ogólnej reguły wykładni prawa, zakładającej racjonalność ustawodawcy, a zgodnie z którą działanie w ramach przepisów prawa nie powinno zostać uznane za kształtujące obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami (zob. też Wyrok SO w Łodzi z 27.04.2018 r., III Ca 243/18, LEX nr 2544272).

Skoro ustawodawca przewidział możliwość naliczania pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości oznaczonej w art. 36a ustawy, a jednocześnie brak jest przepisów prawa, które zabraniałyby stronom stosunku zobowiązaniowego umawiania się na prowizję, nie sposób przyjąć, aby zastrzegając prowizję pożyczkodawca działał w sposób sprzeczny z ustawą, bądź też dążył do jej obejścia. Jak wyjaśnił Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie III Ca 686/18, z woli ustawodawcy, takie działanie powoda, które przejawia się naliczeniem pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości przewidzianej art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, jest w pełni dopuszczalne. Nie można zatem stwierdzić, że tego rodzaju zastrzeżenia umowne w istocie mają na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych, skutkując nieważnością umowy w tej części czy też bezskutecznością tego zastrzeżenia z uwagi na jego abuzywny charakter (tak też m.in. Sąd Okręgowy w Kielcach w wyroku z dnia 5 czerwca 2018 r., II Ca 340/18, L.; Sąd Okręgowy w Lublinie w wyroku z dnia 26 lipca 2018 r., II Ca 171/18, L.; Sąd Okręgowy w Kielcach w wyroku z dnia 20 maja 2019 r., II Ca 576/19, LEX; Sąd Okręgowy w Świdnicy w wyroku z dnia 30 maja 2019 r., II Ca 453/19, LEX; Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyroku z dnia 13 sierpnia 2019 r., III Ca 188/19, LEX).

Pozostałe zarzuty pełnomocnika pozwanej podnoszone w toku procesu okazały się chybione.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że powód w sposób niebudzący wątpliwości wykazał swoją legitymację czynną. Wbrew twierdzeniom zawartym w sprzeciwie od nakazu zapłaty, do pozwu dołączono umowy cesji wierzytelności zawarte między powodem a pierwotnym wierzycielem. Umowy te dotyczą szeregu wierzytelności skonkretyzowanych w załącznikach. Powód złożył do akt załącznik numer 4 do umowy z 16 kwietnia 2020 r. we fragmencie, który dotyczy wierzytelności pozwanej. Z § 1 ust 2 umowy wynika zaś, że jej przedmiotem są wierzytelności wymienione w rzeczonym załączniku nr 4. Na dolnej części strony stanowiącej wskazany załącznik widoczne są parafy, takie same jak złożone na każdej ze stron umowy z 16 kwietnia 2020 r. Dokument ten został poświadczony przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem. Tym samym zostały złożone dowody na fakt cesji skonkretyzowanej wierzytelności, a cytowane w sprzeciwie orzecznictwo dotyczące zakazu domniemywania nabycia wierzytelności w drodze cesji nie pasuje do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy.

Roszczenie nie było oparte, jak zarzucał pełnomocnik pozwanej, na niepodpisany wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekularyzacyjnego. Powód przedłożył do akt umowę oraz potwierdzenie przelania środków finansowych na rachunek bankowy pozwanej. Wyciąg z ksiąg nie mógł zatem zostać uznany za główny dowód w sprawie, a więc jego moc dowodowa czy też jej brak, nie miała zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Chybione są także zarzuty niezawarcia umowy, niewykazania tego faktu oraz nierzetelności dokumentacji. W tym zakresie wyjść należy od stwierdzenia, że czym innym jest forma dokumentowa czynności prawnej, czym innym samo pojęcie dokumentu, a jeszcze czym innym dokument prywatny w rozumieniu procesowym. Zgodnie z art. 772 kc do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Zgodnie zaś z art. 773 kc dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Z kolei art. 245 kpc dokument prywatny sporządzony w formie

pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Umowa zawarta przez pozwaną została zawarta na odległość, w formie dokumentowej. Wykorzystanie takiej formy tłumaczy brak podpisów stron pod zawartą umową. W umowie wskazano natomiast szczegółowo dane osobowe stron, w tym adres, nr PESEL oraz nr dowodu osobistego pozwanej. Spełnione zostały więc warunki z art. 772 kc, który reguluje zawarcie czynności prawnej w formie dokumentowej. Jak wskazuje się w literaturze: „przesłanka identyfikacji osoby składającej oświadczenie w formie dokumentowej jest spełniona wówczas, gdy treść dokumentu lub okoliczności związane z jego wystawieniem wskazują na osobę jego wystawcy. Chodzi tu o potencjalną możliwość identyfikacji, możliwość przypisania złożonego oświadczenia woli do danej osoby, a nie taki stopień pewności ustaleń, jaki wynika ze złożenia własnoręcznego podpisu na dokumencie pisemnym, czy kwalifikowanego podpisu elektronicznego oświadczenia woli złożonego w formie elektronicznej” (J. Sadowski [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 2 (art. 56–125), red. J. Gudowski, Warszawa 2021, art. 77(2)). Mając na uwadze powyższe należy więc stwierdzić niezasadność zarzutu niezawarcia umowy pożyczki. Fakt jej zawarcia został bowiem wykazany przez złożenie stosownych dokumentów.

Natomiast fakt, iż umowa zawarta w formie dokumentowej nie zawiera podpisów własnoręcznych czy też elektronicznych, nie pozostaje bez wpływu na jej moc dowodową w postępowaniu cywilnym. Jak trafnie wskazuje się w literaturze: „pismo niepodpisane, ale odpowiadające warunkom dokumentu (art. 773 k.c.) i warunkom dowodu z dokumentów tekstowych (art. 243¹ k.p.c.) jest także dokumentem prywatnym, ale nie należy do grupy dokumentów sporządzonych w formie pisemnej albo elektronicznej. Tym samym dokument taki nie korzysta z żadnych domniemań prawnych, tj. z domniemania autentyczności (art. 253) ani z domniemania, iż wystawca tego dokumentu złożył zawarte w nim oświadczenie (art. 245). Dokument taki wyraża formę dokumentową i również – tak jak dokumenty prywatne wymienione w art. 245 – jest pełnoprawnym środkiem dowodowym (K. Knoppek [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1–366, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021, art. 245). Identycznie wyglądać będzie kwestia mocy dowodowej wydruków z rachunków bankowych, które siłą rzeczy nie wymagają złożenia podpisu, są bowiem generowane automatycznie ze strony internetowej banku. Stanowią one dokumenty w rozumieniu materialnoprawnym, są bowiem nośnikami informacji umożliwiającym zapoznanie się z jej treścią. Brak złożenia podpisu pod wskazanymi dokumentami pozbawia je natomiast określonych przez prawo procesowe skutków, co wskazano powyżej.

Różnica w numeracji umów na którą wskazuje pełnomocnik pozwanej także nie może mieć decydującego znaczenia dla oceny ich mocy dowodowej, skoro pomiędzy umową pożyczki złożoną do akt a umową do której odwołuje się załącznik nr 4 do umowy cesji zachodzi zbieżność co do daty zawarcia umowy, terminu płatności, kwoty pożyczki a także danych osobowych dłużnika. Ponadto w tytule przelewu środków pieniężnych na rachunek pozwanej widnieje numer zgodny z numerem zawartym w załączniku nr 4. Potwierdzenie przelewu na wskazany rachunek jest wystarczającym dowodem dla przyjęcia, że pozwana otrzymała środki pieniężne, a to wobec braku jakiegokolwiek dowodu przeciwnego, choćby z przesłuchania pozwanej.

Reasumując tę część rozważań, należy wskazać, że powód wykazał roszczenie składając dokumentację, która m.in. dowodziła zawarcia umowy w formie dokumentowej oraz przekazania środków na rachunek bankowy pozwanej. Jeżeli pozwana kwestionuje treść złożonych w sprawie dokumentów, w tym treść czy autentyczność umowy pożyczki zawartej w formie dokumentowej, winna przywołać dowody na poparcie swoich twierdzeń, stosownie do art. 232 zdanie 1 kpc, względnie w sposób przekonujący, wyczerpujący i szczegółowy opisać, dlaczego w jego ocenie złożone dowody są niewiarygodne. Przyjęcie przez pozwanego postawy biernej w sytuacji w której powód przedstawia wiarygodne dowody na poparcie faktów, z których wywodzi roszczenie, prowadzić musi do uwzględnienia roszczenia. Jakkolwiek pozwanego nie obciąża ciężar wykazania niezasadności roszczenia, to może on za pomocą tzw. dowodu przeciwnego negować dowody główne wysuwane przez powoda, a tym samym negować wynikające z nich fakty. W ten sposób strona pozwana może doprowadzić „do takiego stanu niepewności, określanego mianem non liquet (niejasne), sąd będzie musiał uznać, że dany fakt nie został przez jej przeciwnika udowodniony. A ponieważ skutki

prawne mogą być wywodzone tylko z faktów wykazanych, opisany stan spowoduje przegranie sprawy przez podmiot obciążony ciężarem dowodu” (B. Janiszewska [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1–55(4)), red. J. Gudowski, Warszawa 2021, art. 6). Jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego: „jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa” (Wyrok SN z 20.04.1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416, zob. też Wyrok SN z 20.12.2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051).

W przedmiotowej sprawie pozwana nie zrealizowała wskazanego ciężaru procesowego. Pozwana nie wskazała chociażby skąd na umowie pożyczki znalazły się jej szczegółowe dane osobowe (wystarczające do przyjęcia, że umowę zawarto w formie dokumentowej). Nie wskazała, skąd na przelewie tzw. weryfikacyjnym, dokonanym na rachunek powoda znalazły się jej dane osobowe. Sama negacja faktów, wykazanych w sposób niebudzący wątpliwości przez powoda za pomocą dowodów wymienionych powyżej w uzasadnieniu, nie może zostać wobec tego uznana za skuteczną obronę. Jak już wywieziono, nieskuteczne były także argumenty mające podważyć moc dowodową złożonych w sprawie dokumentów.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu, to jest od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym – tj. od 22 września 2020 r.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do art. 98 § 1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na wskazane koszty złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 500 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1800 zł, opłata skarbową w kwocie 17 zł – łącznie 2317 zł. O odsetkach od kosztów procesu orzeczono stosownie do art. 98 § 1¹ kpc.